

Anarhizam je u osnovi internacionalističan, kao što je bio u postanku i marksistički socijalizam. S obzirom da su političke granice očita posljedica postojanja država anarhisti ih shodno tome smatraju plodom autoritarne i nasilne degeneracije društva.

Kozmopolitizam starih grčkih filozofa, cinika i stoika, utemeljen na poimanju čovječanstva kao prirodnog i moralnog jedinstva prihvaćen je, putem nekih aspekata prosvjetiteljstva, kao jedan od bitnih sastavnih dijelova anarhističke socijalne filozofije. U marksizmu se internacionalistička sklonost temelji na ideji kako društvena klasa predstavlja čvrstu univerzalnu obavezu pripadanja jednoj istoj državi, istoj rasi ili nacionalnosti. Međutim ovaj stav se u anarhizmu temelji jednostavno i apsolutno na uvjerenju kako nema realnijeg jedinstva od ljudske vrste. U marksizmu internacionalistički stav potječe iz povijesnog događaja; u anarhizmu iz biološke činjenice i etičke potrebe.

„Domovina je odbačena u onoj mjeri koliko se vezuje za nacionalnu državu, u onoj mjeri koliko dozvoljava da ju predstavlja vlada i prikazuje se u opoziciji prema drugim domovinama, u onoj mjeri koliko zahtijeva vojsku ili drugu oružanu snagu za održati vlastito postojanje i osobni identitet“.

Anarhistički antinacionalizam proizlazi iz slobodarske antidržavnosti i uzrokuje antimilitarizam (...) te odbacuje ratove između država. Anarhistička literatura je uporno tvrdila, istovjetno onoj marksističkoj, kako se pojam „domovina“ iskorištava od strane vladajuće klase (...).

Ako se pod nacionalizmom podrazumijevaju nacija i nacionalna država kao vrhovne vrijednosti, mogli bi se anarhizam smatrati njegovom najčišćom antitezom, tj. radikalnim antinacionalizmom. Ali ako savladamo ideološku sferu i spustimo se na polje osjećaja i afektivnih veza, ni jedan anarhista neće negirati kako je ljubav prema rođenom kraju (prirodnim krajolicima, jeziku, progresivnim tradicijama itd.) isto toliko prirodna kao ljubav koju osjećamo za naše roditelje, braću i sestre, djecu. „Nacionalizam“ u tom smislu nije zasigurno neskladan s internacionalizmom i odbacivanjem države i rata.

Izvor: Anarhistička ideja, Angel J. Cappelletti

Prerada: Protunacionalistička kampanja